

izkaja, levemši pondeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni: pošiljajo uredništvo, Mednarodna pisma se ne sprejemajo, roko se ne vračajo. Izdajatelj in odgovor: Stefan Godina. — Tisk: Tiskarna Edinost. Tiskovnik: Edinost. — Značka za mesec L. 7. — 3. — 1950, pol leta L. 32. — In celo leto L. 60. — Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotnik. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (73 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov min po 40 cent, osm tnice, in zahvale, poslanice in vabila po L. 1. — Oglasi denarnih zavodov min po L. 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Rusko vprašanje

Mednarodna konferenca, ki se ima začeti v kratkem v znamenitem laškem pristanškem mestu Genovi, bo gotovo ena najvažnejših v zgodovini Evrope. Vsa znamenja kažejo, da bo genovska konferenca čisto evropska. Zedinjene države severne Amerike se obotavljajo in se je najbrže ne bodo udeležile, dočim niso bile države južne Amerike niti povabljene. Dasi se naglašja, da bo delo te konference posvečeno proučevanju izključno gospodarskih vprašanj, je njena podobnost z versaillesko mirovno konferenco tako velika, da jo po pravici lahko smatramo za drugo mirovno konferenco.

Genovska konferenca bo predvsem mirovna konferenca, ker bo pač njena glavna naloga, da se na njej prouči in doseže pomirjenje med zapadno Evropo in sovjetsko Rusijo. Na dnevnem redu konference bo prevladovalo od začetka do konca takšno vprašanje: »rusko vprašanje«. Ako bo konferenca uspešna, ji bo sledila nova mednarodna pogodba, ki bo imela neprecenljivo važnost za nadaljnji razvoj Evrope in vsega sveta. Ta pogodba bo tako važna, da bo postala versaillesko mirovno pogodbo popolnoma v ozadje.

Zato je naravno, da Francija ni posebno navdušena za to novo mirovno konferenco. Toda druge države, predvsem Anglija, so drugačnega mnenja. Za Anglijo je rešitev ruskega vprašanja življenjske važnosti, kakor smo v našem listu že ponovno naglašali. Na Angleškem je 2.000.000 brezposelnih delavcev. Industrija, glavni vir dohodkov njenega prebivalstva, počiva in propada. Ogromna država poljedelcev, kakršna je Rusija, je prestala biti angleška odjemalka. Kljub trgovski pogodbi, ki jo je sklenila s to slovansko državo, se prometni stiki med Anglijo in Rusijo le slabo obnavljajo. V zadnjem času pa se opaža, da se je Rusija začela čedalje bolj nagibati k Nemčiji. Proti koncu lanskega leta so sklenili ruski trgovski zastopniki z nemškimi podjetji velike naročbe. Spomladi bi sledila obnovitev trgovskega prometa med Nemčijo in Rusijo v velikem obsegu, dočim bi Anglija ostala prazen rok, njena industrija in izvozna trgovina bi dalje propadala in armada brezposelnih bi dalje naraščala. Strah pred nemško konkurenco na ruskem trgu je prevzel vse sloje angleškega prebivalstva.

Ogromna večina evropskih držav se strinja z Anglijo, da je od rešitve ruskega vprašanja odvisna bodočnost Evrope. Važnost tega vprašanja je tem večja, ker je z njim tesno združeno tudi vprašanje ozdravljenja valute. Slaba valuta Rusije in večine evropskih držav je glavna ovira gospodarske obnovitve Evrope. Treba bo torej vzpostaviti kredit, in predvsem ruski kredit. S tem vprašanjem se bavijo trgovski in industrijski krogi zavezniških držav že več časa. Glasom poročil je tudi že sestavljen tozadevni načrt. Ustanovila bi se za Rusijo posebna emisijaska banka, ki bi jo vzdrževali angleški, francoski in drugi denarni zavodi. Njeni bankovci bi bili ob vsakem hipu plačljivi v denarju držav »zdravo valuto«. Bankovci bi bili dveh vrst. V prvo vrsto bi spadali bankovci, ki bi jih emisijaska banka dajala kot posojilo izvoznikom ruskega blaga na vrednost tega blaga ali na kako drugo vrednost, dočim bi druga serija vsebovala bankovce, ki bi se dali sovjetski vladi kot posojilo, tako da bi tudi Rusija lahko redno kupovala v inozemstvu. Sovjetska vlada bi se pa morala obvezati, da ne bo priznala nikake druge valute (izvzemši ruski rubelj).

Na sličen način bi se ozdravila obenem tudi valuta drugih držav (Nemčije, Avstrije itd.). Že ta načrt kaže, kako dalekosežni bodo sklepi genovske konference. Nova Rusija, ki ji je pomoč ostale Evrope neobhodno potrebna, bi prišla v Genovo kot beratica, dočim bi se vse druge države obnašale kot njene dobrotnice. Sprejeti tujo emisijasko banko kot svojo pomeni sprejeti gospodarski jarem inozemstva. Poleg emisijasko banke pa nameravajo ustanoviti finančni mogotci poseben konsorcij, ki bi vzel v svoje roke obnovitev in vzdrževanje prometnih sredstev v Rusiji in na vsem vzhodu. Dve najvažnejši sredstvi vsakega gospodarskega življenja — kredit in promet — bi prešli po tem načrtu v roke inozemcem. Rusija bi se s sprejetjem tega načrta sama izročila zapadnim državam na milost in nemilost.

Drugo vevažno vprašanje je vprašanje razmerja med Rusijo in drugimi državami na konferenci sami. Rusija je nezaupljiva, ker je prepričana, da bodo zapadne države skušale izrabiti njen neugodni položaj. Na drugi strani pa mora misliti, kako bo pridobila zaupanje teh držav. Kako bo to dosegla? Kako bo izsilila priznanje sovjetske vladavine? S priznanjem sovjetske vlade od strani kapitalističnih držav, bi to vprašanje ne bilo rešeno. Pravni sistem ruske države se po revoluciji popolnoma razlikuje od pravnih razmer drugih držav. Priznanje sovjetske vlade bi vključevalo priznanje sovjetskega sistema, ki je komunističen. Zapadni kapitalisti, katerih sodelovanje je za povzdigo Rusije neobhodno potrebno, bi ne hoteli vlagati svojih kapitalov v deželi, kjer je zasebna lastnina odpravljena. Vsled tega bo treba iskati posebno obliko priznanja nove Rusije. V ta namen se predlaga sistem takomimenovanih kapitulacij, t. j. za Rusijo bi veljali še dalje ruski komunistični zakoni, dočim bi veljali za tujece tudi v Rusiji zakoni tiste države, h kateri pripadajo.

Ta rešitev spominja na sistem, ki ga velike države uveljavljajo na Turškem in Kitajskem. Zapadne države bi to rešitev rade sprejele, toda za Rusijo bi bile kapitulacije gotovo veliko ponižanje in razžalile narodni ponos ruskih množic. Kljub temu pa se zdi, da bo Rusija to žrtve morala doprinesti, ker je to skoraj edini način kompromisa med zakonodajami napadnih držav in zakonodajo sovjetske Rusije.

To vprašanje je jedro vsega ruskega vprašanja. Ono je mnogo važnejše kot vprašanje ruskih dolgov. Rusija lahko prizna vse predvojne dolgeve in bo kljub temu najmanj zadolžena evropska država. Ako pa dovoli, da jo zapadne države spreminijo v svojo kolonijo, ji grozita najstrašnejša gospodarska sužnost in najbrezobzirnejše izkoriščanje.

Zato pripravljajo ruska sovjetska diplomacija skrbno svoje orožje. Mednarodnega centralističnega konsorcija ne bo sprejela kar tako. Po uradnih izjavah je Rusija pripravljena tudi na neuspeh konference. V slučaju, da bi bili predlogi zapadnih držav nesprejemljivi, se bo popolnoma lotila od drugih držav in bo živila svoje osamljeno življenje dalje, dokler zapad ne izpremeni svojih nazorov. V tem slučaju je pripravljena žrtvovati en del svojega prebivalstva, samo da bo mogla izvesti do konca svoj pasivni odpor.

Vsekakor bo genovska konferenca prva resna preizkušnja, ki jo bo morala prestati diplomacija nove Rusije.

Jugoslavija

»Dobrovoljaska banka, d. d. v Zagrebu.«
LJUBLJANA, 14. Jugoslovanski dobrovoljci zele kraljevine ustanoviti svoj bančni zavod pod imenom »Dobrovoljaska banka d. d. v Zagrebu«. Novi zavod bo temeljna gospodarska organizacija vseh jugoslovanskih dobrovoljcev. Združil bo vse gospodarske moči dobrovoljcev, da pripomorejo k postopnemu gospodarskemu preporodu in razvoju domovine. Zavod bo prevzel iniciativo za osnivanje in financiranje vseh gospodarskih organizacij dobrovoljcev.

Osnovna glavnica znaša 10 milijonov din., od katerih se prodaja te dni subskripciji 2.500.000 din. Načelno delnico, ki se glasio vse na ime znaša 100 din. Utemeljitelji so: vsi Oblasni savezi dobrovoljca, mestni in krajevni odbori dobrovoljcev, Banka čehoslovanskih legij v Pragi, Obse čehoslovanskih legijonarjev v Pragi in posamezni dobrovoljci.

Delnice so na razpolago dobrovoljcem, njihovim svojem ter nesumljivo nacionalnim elementom. Vpisovanje se vrši za Slovenijo pri ljubljanski kreditni banki in pri Oblasnem Savezu Dobrovoljca v Ljubljani. Za dobo 30 let smejo biti voljeni v upravni svet samo dobrovoljci. Prvi upravni svet imenujejo utemeljitelji.

S tem stopa dobrovoljaški pokret v novo fazo, ki pomeni nadaljni korak naprej v konkretnem udeleževanju načelnega programa dobrovoljcev, ki smatrajo, da ni dovršeno z osnovanjem kraljevine SHS, od njih na bojnih poljanah začeto delo, dokler ne bo sledilo političnemu ujedinjenju tudi stvarno duševno ujedinjenje. Značilno za bodoči razvoj je sodelovanje čehskih in jugoslovanskih dobrovoljcev, ki zadobiva zlasti na gospodarskem polju vedno bolj izrazite oblike.

Čehoslovaška

Millerand in Masaryk se udeležita poroke kralja Aleksandra

PRAGA, 15. »Našinec« javlja, da je predsednik čehoslovaške republike dr. Masaryk odložil svoje potovanje v Pariz in London. Predsednik odpotuje v Bukarešto, kjer se udeleži svečane poroke jugoslovanskega kralja Aleksandra I. Tja pride tudi predsednik francoske republike Millerand. Ob tej priliki bosta predsednika razpravljala o vseh važnejših političnih problemih.

Rusija

Težaven položaj ruskih žensk

DUNAJ, 15. »Rosta« javlja iz Moskve: Vinogradski se bavi v »Pravdi« z vprašanjem ženske brezposelnosti. V zvezi s prehodom k novi gospodarski politiki — piše »Pravda« — je postalo življenje mnogo bolj zapleteno. Vsa teža sedanjega položaja je padla predvsem na ženske. Državni zavodi za matere, porodnice, otroke itd., ki bi bili postopno dosegli osvoboditev delavskih žensk, so sedaj omejeni na najmanjšo mero. Skrb za družino in hišna neproduktivna dela spadajo zopet povsem na ženske in morejo samo ustavljati razvijanje delavk. Brezposelnost, ki zadevuje predvsem delavske ženske, sili ženske od delke k hitremu pomožnemu delu. Med opuščeniimi je mnogo delavk, ki morajo skrbeti za številne otroke. Mi vemo dobro, da bodo vsi ti brezposelni v bližnji bodočnosti v zvezi z razvojem naše velike industrije zopet pritegnjeni k produktivni, ali dotlej se mora poskrbeti za brezposelne delavke in v prvi vrsti za matere. Ker

brezposelnim ženskam stojiča odprti le dve poti ali naj se dajo na prostitucijo ali pa na špekulacijo in malomeščansko trgovino.

Flaski minister vnanjih stvari umorjen

HELSINGFORS, 14. Danes popoldne je bil minister vnanjih stvari Vitavnar ustreljen s tremi revolverskimi strelji v hipo, ko je izstopal iz avtomobila pred svojo hišo. Na poti v bolnišnico je minister izdihnil. Morilec neki Tandefolt je bil aretiran, Grebaje za abnormalnega človeka.

Italija

Pridobitev italijanskega državljanstva v novih pokrajinah

RIM, 15. Uradni list objavlja sledeči odlok za pridobitev italijanskega državljanstva v novih pokrajinah:

Člen 1. Osebe, ki zadobijo v smislu sangermainse mirovne pogodbe italijansko državljanstvo po polnem pravu, bodo vpisane uradno v tozadevni seznam tiste občine v novih pokrajinah, kjer imajo dotične osebe domovinsko pravico po rojstvu ali so jo negledé na službo zadobile pred 24. majem 1915. V novih državnih mejah rojene osebe, ki so radi službe izgubile svojo domovinsko pravico v kaki občini novih pokrajin, bodi istotako vpisane v tisto občino, kamor so bile prej pristojne, le da niso dosegle v smislu mirovnih pogodb državljanstva kakor tuje države in bivajo v teritoriji države ali v inozemstvu v službenih zadevah.

Člen 2. Poročene žene bodo vpisane v te sezname skupno s svojimi možmi, pri vdovah in ločenih ženah bo odločilna pristojnost tekom zakona, ako niso zadobile poznejše druge domovinske pravice. Osebe, ki niso še imele na dan objave kr. odloka z dne 30. decembra 1920, šte. 1890 (to je 18. januarja 1921) 18 let, bodo vpisane skupno z roditeljem. Sirote in otroci nepoznanih staršev bodo vpisani kakor samostojni.

Člen 3. Seznam bo na ogled v občinskem tajnistvu en mesec po objavi pričujočih odredb v uradnem listu, kar se bo moralo naznaniti občinstvu potom plakatov, objav v krajevnih časopisih in v deželnem uradnem listu. Razen tega bodo morale občine s lastnim statutom izročiti prepis tega seznama politični deželni oblasti, druge pa okrajni politični oblasti. Ta oblastva bodo lahko tekom enega meseca, oz. 14 dni uradno popravila sezname in javila to nemudoma interesirancem potom občinskih uradov.

Člen 4. Tekom 30 dni po omenjeni objavi v deželnem uradnem listu bodo vložile lahko interesirane stranke reklamacije proti morebitnim napakam pri pristojnem občinskem uradu. Deželna, oz. okrajna politična oblast bo odločila o reklamaciji tekom dveh mesecev po njeni predložitvi. Proti odločitvi okrajne politične oblasti bo lahko prizadeta stranka vložila priziv na deželno politično oblast tekom 14 dni po naznanitvi odločitve, in sicer potom onega oblastva, ki je odločalo o reklamaciji. Proti odločitvi deželne politične oblasti je dovoljen priziv na šesti oddelek državnega sveta tekom šestdesetih dni po naznanitvi odločitve. Ti roki veljajo tudi za prizive proti uradnim popravkom, omenjenim v 3. členu.

Člen 5. Kdor ni še dovršil dne 18. januarja 1922, 18 let, se ne more izjaviti za italijansko državljanstvo v smislu 4. in 7. člena kr. odloka z dne 30. decembra 1920, šte. 1890, v kolikor ne nasprotuje temu člen 13 pričujočega odloka in če ima dotičnik enega sledečih pogojev: Za pridobitev v smislu člena 72 sangermainse pogodbe: a) ako ni rojen v novih mejah države in je pristojen v kako občino v novih pokrajinah, četudi je zadobil domovinsko pravico radi službe ali po 24. maju 1915; b) ako točasno nima domovinske pravice v občini novih pokrajin, ki jo je pa nekoč imel, ali je bil njegov oče in če je ta nepoznan, mati pristojna v kako občino v novih pokrajinah; c) če je služil sam ali njegov prednik v kr. armadi tekom vojne; za opcijo v smislu člena 80 sangermainse in člena 64 trianonske pogodbe vsak Italijan, ki je pristojen v kako občino bivše Avstro-ogrske monarhije izven mej Italije.

Člen 6. Izjave, o katerih govori prejšnji člen, morajo vsebovati sledeče prošilceve podatke: 1. očetovstvo, kraj in dan rojstva; 2. očetovstvo in rojstni kraj zakonca, ime, rojstni kraj in dan otrok, ki niso še dovršili 18. januarja 1921-18 let; 3. točasno pristojnost ali pristojnost prednikov, oziroma občino, kjer se namerava prosilec stalno naseliti ali kjer se bi rad vpisal v smislu člena 4 kr. odloka z dne 29. januarja 1922; št. 43; 4. stanovanje; če ne biva prosilec v občini, mora v slučaju šte. 3 imenovati osebo, ki bo lahko prevzela morebitna sporočila. Oni, ki so služili v italijanski armadi ali njihovi potomci morajo predložiti odslovnili list. Italijansko narodnost potrdi navadno kr. konzularna oblast okraja, kjer ima prosilec domovinsko pravico. To potrdilo pa lahko nadomesti izjava civilnega komisarja ali municipija v mestih z lastnim statutom.

Člen 7. Prošnje za podelitev ital. državljanstva v smislu 2. člena kr. odloka z dne 29. januarja 1922, šte. 53, morajo biti opremljene z listinami, ki jih našteva prvi odstavek 6. člena pričujočega odloka in drugimi, ki lahko izkažejo, da ima prosilec pogoje, ki jih omenja 6. člen kr. odloka z dne 30. decembra 1920, šte. 1890

(šolska spričevala, spričevala zavodov za socialno zavarovanje itd.) in s spričevalom dobrega vedenja. Stalna raba italijanskega jezika se lahko dokaže s spričevalom kakakega kr. oblastva ali z izjavo občinskega urada, kjer biva prosilec, potom pričanja s prisego štirih prič, katerih eden mora biti osebno poznan občinski oblasti.

Člen 8. Ako bi prosilec ne mogel pravočasno dobiti vseh potrebnih listin, jih bo lahko predložil tekom treh mesecev po predložitvi prošnje. Nepopolne prošnje bodo vrnjene prosilcem, ki jih bodo lahko ponovno predložili spopolnjene v roku, ki ga določa 1. in 2. člen kr. odloka z dne 29. januarja 1922, šte. 43.

Člen 9. Izjave, vprašanja, reklamacije in prizivi, ki se tičejo kr. odlokov z dne 30. decembra 1920, šte. 1890 in 29. januarja 1922, šte. 43 se bodo lahko predložili pisмено brez kolka ali ustmeno, če je prosilec nepismen, za kar bo dobil prosilec vedno potrdilo. Pristojne oblasti morajo izstaviti listine, ki so potrebne za pridobitev državljanstva, na ustmeno zahtevo ali nekolkovano prošnjo.

Člen 10. Izjave za pridobitev italijanskega državljanstva v smislu 72. člena sangermainse pogodbe bodo sprejemali pristojni občinski uradi, ali v danem slučaju občinski urad, kjer se misli prosilec stalno naseliti. Občinski uradi bodo te prošnje predložili z lastnimi pripombami pristojnemu civilnemu komisariatu tekom 30 dni. Ta poslednji se bo informiral o moralnem in političnem vedenju prosilcem ter predložil prošnjo tekom 3 mesecev pristojni deželni politični oblasti v odločitev. Občine s lastnim statutom bodo tu nadomestovale civilne komisariate, ako ne bo deželna politična oblast ukrenila drugače.

Člen 11. Izjave za opcijo v smislu 80. člena sangermainse pogodbe in 64. člena trianonske pogodbe bo sprejemala v anektiranih krajih pristojna deželna politična oblast v smislu 7. člena kr. odloka z dne 30. decembra 1920, šte. 1890, ki se bo prepričala, ako obstojajo za pravilno opcijo predpisani pogoji.

Deželna politična oblast bo predložila te prošnje okrajnim civilnim komisariatom oziroma občinam z lastnim statutom v svrhu preiskave. Izjave o opciji v smislu 2. člena rapalske pogodbe morajo prosilci, ki bivajo v Dalmaciji, predložiti civilnemu komisariatu v Zadru, oni, ki bivajo na otoku Krku, pa komisariatu Julijske Krajine, ki bo ugotovil gori omenjene okolščine. Oni pa, ki niso pristojni v občino anektiranih pokrajin, ki niso tu rojeni niti se mislijo tu naseliti, bodo morali predložiti svoje izjave za opcijo notranjemu ministrstvu.

Člen 12. Prošnje za pridobitev italijanskega državljanstva v smislu 2. člena kr. odloka z dne 29. januarja 1922, šte. 43, se morajo predložiti pristojnemu okrajnemu civilnemu komisariatu, kjer je nazadnje bival prosilec v anektiranih pokrajinah. Okrajni civilni komisariat bo predložil te prošnje predsedništvu ministrskega sveta.

Člen 13. Sirote, pravno nezmožne in odsotne bodo v vseh stvareh, katerih se tiče ta odlok, zastopali varuhi ali kuratorji, ki bodo lahko v njih imenu tudi volili za italijansko državljanstvo.

Člen 14. Imena onih, katerim bo podeljeno ital. državljanstvo, bodo koncem vsakega meseca objavljena v deželnem uradnem listu dotičnih, kjer imajo prosilci domovinsko pravico ali stalno bivališče. Prepis vsakega takega izkaza bo predložen pristojnemu okrajnemu komisariatu ali prizadeti občini, ki bo te izkaze uporabila za spopolnitev matičnih seznamov. V slučaju, da se prošnji ne bo ugodilo, bo dobil prosilec tozadevno obvestilo.

Člen 15. Prosilec bo lahko tekom 15 dni po prejemu obvestilu vložil priziv potom oblastva, ki je njegovo prošnjo zavrnilo, na oredni urad za nove pokrajine v smislu člena 6 kr. odloka z dne 30. decembra 1920, šte. 1890. O odločitvi tega urada bo prosilec obveščen potom istega oblastva.

Člen 16. Potrdila o italijanski narodnosti, ki so bile izstavljene pred objavo kr. odloka z dne 30. decembra 1920, šte. 1890, bodo morala biti na novo potrjena od pristojnih oblastev v smislu omenjenega odloka. Pridobitev državljanstva po 72. in 80. členu sangermainse pogodbe bo zadobila svojo polnomoč z dnem, ko je stopila v veljavo ta pogodba.

Člen 17. Posvetovalne komisije, ki jih bodo za namene tega odloka imenovali civilni komisariati in občine z lastnim statutom, bodo sestavljene iz šestih članov in predsednika. Za sklepčnost teh komisij je potrebna navzočnost vsaj 4 članov in predsednik. Politična oblast in občina bosta lahko pošiljali svoje zastopnike na seje. Komisije bodo odločale z absolutno večino, v slučaju enakega števila nasprotnih glasov bo odločilen glas predsednika. Zapisnik si bo vodil poseben tajnik, ki bo zaznamoval pri vsaki odločitvi izid glasovanja. Vsako odločitev bosta podpisala predsednik in tajnik. Člani komisij, ki so državni uradniki, bodo dobivali posebne doklade; ostali člani in zastopniki občine b o do dobivali 30 lir na dan in povrnjene potne stroške, ako ne bivajo v kraju, kjer se bodo vršile seje.

Člen 18. Pričujoči odlok zadobi svojo veljavo z dnem objave v uradnem listu.

Seja ministrskega sveta. — Bonomijeva izjava na jutrišnji seji zbornice odobrena. — Izjemni zakon, veljaven v Puli, odpravljen

RIM, 15. Danes ob 11 se je sestal ministrski svet pod predsedništvom Bonomija. Seja je trajala do 13. Bili so prisotni vsi ministri razen Rodina. Ministrski predsednik je čital kolegom izjavo, ki jo bo podal jutri v zbornici in senatu. Ministrski svet je to izjavo soglasno odobril.

Nato se je razpravljalo o drugih vprašanjih. Na predlog ministrskega predsednika je bil zakonski načrt, s katerim se v skladu z mnenjem istrskega deželnega odbora in tržaškega generalnega civilnega komisariata, razveljavlja izjemni zakon za Pulo in se uvaja tudi za pulsko občino občinski in deželni zakon, ki je v veljavi v drugih občinah v kraljestvu.

Na predlog finančnega ministra Solerija je bil odobren zakonski načrt z določbami za likvidacijo nacionalnega konsorcija za trgovino z rižem.

Na predlog ministra za industrijo Bellottija je ministrski svet odobril zakonski načrt za olajšanje najemanja kredita avtonomnim konsumnim društvom, zadrugam in tozadevnim konsorcijem.

Na predlog ministra za javno šolstvo sen. Corbina je ministrski svet sklenil uvesti mešane »lauree« iz fizičnih in matematičnih ved, kakor tudi fizičnih in prirodoslovnih ved.

Ministrski svet je nato odobril na predlog tozadevnih ministrov odputitve raznih uradnikov pri ministrstvu za javno šolstvo, za delo, za drž. zaklad in kolonije na podlagi načrta za reformo uradniškega aparata.

Vprašanje konference v Genovi. — Nesoglasja med zavezniki

RIM, 15. V Genovi je baron Avezzana že skoraj dovršil tehnična dela za konferenco, ki se bo torej kar se tega tiče prav lahko začela že 8. marca. Toda politične priprave gredo prav počasi od rok, tako da vse kaže, da ne bodo izgovrjene do 8. marca. Zavezniki se v tem vprašanju ne morejo nikakor zediniti. Francija ne kaže nikake volje za to, da bi se konferenca začela že 8. marca. Sicer je mogoče, zaradi splošnega političnega položaja, da se konferenca v Genovi res odloži za nekoliko dni, toda Francija zahteva, naj se odloži kar za tri mesece.

S tem Poincaréjevim stališčem se bavijo vsi tukašnji listi predvsem pa »Tribuna«. Listi pojasnjuje najprej francosko stališče. Francija zahteva trimesečno odgoditev. G. Poincaré, ki sicer poudarja željo, da bi ta konferenca uspela, vendar pa poudarja pri raznih konciliranjih potrebo, da se zavezniški dobro sporazumejo med sabo, preden se podajo na konferenco. Poincaré trdi, da se morajo najprej izpolniti razne praznote v na hitro izdelanem programu v Cannesu in pojasniti razni dvomi. Po mnenju francoskega ministrskega predsednika obstoja navzkrižje med klavzulami, ki določajo, da se zavezniki ne smejo vtikati v ruske notranje zadeve, in sklepom, da naj se vzpostavijo s to državo trgovski odnosi. Ker ruska notranja zakonodaja ne jamči ne lastnine ne pogodb s tujci, smatra Poincaré, da so odnosi s sovjetsko vlado nemogoči, če ta država ne uvede za tuje ustanove, podobne kapitulacijam. Na drugi strani predvideva 2. člen canneskega programa splošno vzpostavitev miru v Evropi. To se lahko napačno tolmači in se lahko pripiše konferenci v Genovi značaj nove mirovne konference, kateri bi bil namen, da pregleda dosedanje mirovne pogodbe. Ta člen bi bil v navzkrižju s prihodnjim členom, ki jasno poudarja načelo, da se ne smejo dotikati dosedanje pogodbe.

Končno bi hotel g. Poincaré opozoriti zaveznike na to, da se konferenca v Genovi ne sme vtikati v naloge Zveze narodov.

List prehaja nato na stališče Anglije. Anglija ne smatra francoske zahteve po odložitvi konference za umestno. Če bo, kakor se zdi, odločitev potrebna, se bo morala odgoditi na nekoliko dni, k večjemu na nekoliko tednov, nikakor pa na nekoliko mesecev. Odgoditev, tudi če pride do nje, ne bo smela menjati cilja sklepov v Cannesu, ki je ta, da se čim prej Amerika in evropske države pridobe za delo za splošno evropsko gospodarsko in finančno obnovitev, ki je neobhodno potreben pogoj za pomirjenje starega in izmučenega kontinenta.

»Tribuna« pravi, da se s tem angleškim stališčem strinjajo tudi italijanski politiki in diplomati. Na vsak način bo Italija zadovoljna, če se razne države čim prej zedinijo za potrditev že določenega roka, ali pa določijo drug rok, ki pa ne sme biti preje daleč od prvega. S strani Italije bo vse organizirano, kakor da bi se morala vršiti konferenca res dne 8. prihodnjega marca.

Medtem se javlja iz Pariza, da bo odgoditev konference gotovo sprejeta, najmanj do 15. aprila. Tega mnenja so baje tudi Zedinjene države, katerim se vsled tega ne mudi z odgovorom.

PARIZ, 15. Agencija »Havas« javlja, da je lord Harding izjavil v včerajšnjem pogovoru s Poincaréjem, da po mnenju francoske vlade ni poudarja za odgoditev konference v Genovi. Angleška vlada je baje doslej odgovorila samo na del Poincaréjeve spomenice, ki govori o konferenci v Genovi.

Zdi se gotovo, da bo angleška vlada sprejela Poincaréjev predlog glede mora-

lorija, ki naj se dovoli Nemčiji, in glede jamstev, ki naj se zahtevajo. Sprejela bo torej predlog, naj se to vprašanje poveri odškodninski komisiji in ne vrhovnemu svetu.

Francija

Zanimiva sodna razprava zaradi prehlajenja.
PARIZ, 15. Listi poročajo o predstojeci sodni razpravi zaradi neznačilnega prehlajenja, ki bo delala škodo na vojni. V začetku zime je goštal Cecil Sorel v nekem lionskem gledališču. Ker pa gledališče ni bilo dovolj zakurjeno, se je prehladil in odšel na odmor. Gledališče družbe je vložilo proti gosp. Montchamontu, ravnatelju lionskega gledališča tožbo za odškodnino, ki jo je utrpel vsled njegove nemarnosti. Gledališki ravnatelj zavrača zopet vso krivdo za to, da ni bilo gledališče zakurjeno, na mestno upravo. Toda tudi mestna uprava hoče zavreči krivdo na tretjo osebo, in sicer na gosp. Vanetiera, pariškega dobavljalca, ki da je kriv vsega, ker se ni pobrigal, da bi pravočasno ukinil vse potrebe za kurjavo, ki mu je bila poverjena. Bogue, na koga bo zopet g. Vanetier — ki, sodeč po njegovem imenu, ne more biti ravno uren — skušal vreti krivdo.

Anglija

Angleška zbornica odobri odgovor na prestolni govor.
LONDON, 15. Poslanska zbornica je odklonila z 248 glasovi proti 64 predlog glede Indije in je odobrila z dvignjenjem rok odgovor na prestolni govor.

Razprava o vstaji v Indiji pred angleškim parlamentom.

LONDON, 15. Poslanska zbornica, General Townshend in dva druga poslanka sta predložila resolucijo, v kateri se izjavlja, da je krivo neredom in izgredom v Indiji postopanje angleških upravnih organov tekom treh zadnjih let. V resoluciji se izraža upanje, da se bodo takoj ukrenili potrebni ukrepi za vzpostavitev reda, zakona in življenjske premoženjske varnosti angleških državljanov v Indiji. Montagu, minister za Indijo, je v svojem odgovoru izjavil, da ni odgovoren za sedanjí položaj, ki dela toliko preglavic. Nemogoče je danes — izjavil minister — popolnoma odrezati kako deželo od sveta in se torej ne smemo čuditi, če so Wilsonovi govori, razprave o Poljski, Sleziji in Irski vplivale tudi na Indijo. Gre potem še za drug vzrok izgredov v Indiji in ta vzrok tiči v splošnem gospodarskem položaju. Prebivalstvo Indije je zelo ubogo, cene vsem predmetom so visoke, pristojbine in davki ogromni. Tretji vzrok izgredov je prekinitev odnosov med Turčijo in Anglijo in kar se tega tiče, se mora priznati, da je indijska vlada vedno jasno govorila o tožadnem razpoloženju indijskega ljudstva. Četrty vzrok teh izgredov — je zaključil govornik — tiči v političnem položaju, ki se zapaja povsod po Indiji. Boljševiki so razširili propagando ter so dosegli zvišanje plač Indijcem, ki delajo v industrijskih podjetjih, in olajšali vpisovanje delavcev v organizacije, ki so sicer številno močne, a jim manjka vsaka zrelost.

Voditelj indijskih vstajev Gandhi ni bil še aretiran.

LONDON, 15. »Reuterjeva« agencija demantira danes vesti o aretaciji voditelja indijskih vstajev v Indiji Gandija. Gandhi in člani izvršilnega odbora »Organizacije za civilno nepokorščino« so svetočeno obsodili nasilstva indijskih prostovoljcev proti policijski postaji v Gorakhpuru. Takrat je bilo umorjenih dvajset policijskih agentov. Gandhi je dal ukaz, naj se zato prekine vstajsko gibanje do novih ukazov. Vsled tega Gandijevega umika se smatra v Angliji, da je s tem prestan višek indijske krize. Indijska vlada se bo baje vsled tega pokazala nasproti vstajem velikodušna, če vstaji zopet ne izpreme svoje stališča.

Izgredi v Belfastu. — 21 mrtvih in 60 ranjenih.

BELFAST, 15. Včeraj se je po mestu zopet živahno streljalo. Tri osebe so bile ubite in nekoliko jih je bilo ranjenih. Umrli so od včeraj zadobljenih ran en moški in dva otroka. Število mrtvih v včerajšnjih izgredih znaša 9, a od dneva, ko so se začeli zopet hujši igredi edenindvajset. Ranjenih je bilo 60 oseb.

Fenjanici se izpuščajo iz zaporov.

LONDON, 15. Več kot 60 fenjancev, ki so bili zaprti v raznih krajih Velike Britanije, je bilo izpuščenih. Večina teh fenjancev je šla v London, kjer je bila sprejeta od irskih zastopnikov.

Švica

Nemško-poljska konferenca v Švici.

ZENEVA, 14. Nemško-poljska konferenca je imela danes svoje prvo sejo. Predsednik Kallander je voščil obema delegacijama dobrodoščilo in je izrazil svoje prepričanje, da bo konferenca uspešno zaključila svoje delovanje, tem bolj, ker ni navzkrižji med interesi Gornje Slezije in Nemčije ter Poljske. Predlagal je nato, naj se izroči besedilo posameznih načrtov pododboru, sestavljenemu od predsednikovega namestnika in po enega zastopnika obeh delegacij. Načrt bi se nato predložil plenarni konferenci. Ta predlog sta predsednika obeh delegacij sprejela in se je vsled tega takoj postavil pododbor. Govorila sta nato še nemški in poljski zastopnik, ki sta tudi izrazila upanje, da se bo konferenca srečno zaključila.

Turčija

Misia Kemalove vlade v Evropi

CARIGRAD, 12. (Zakasnelo.) Po vestih iz Angore je imela narodna skupščina na predvečer odhoda misije Kemalove vlade v Evropo sejo ob zaprtih vratih, ki je trajala 4 ure. Po razpravi je dala skupščina Jusufo Kemali paši polnomoč za pogajanja z zavezniki in državami. Kemalova misija bo odpovala iz Angore v Carigrad prihodnji teden, ker sedaj je promet vsled snežnih zametov zelo težaven.

Morilca španskega ministrskega predsednika aretirana

PARIZ, 15. Listi javljajo iz Metza, da so policijska oblastva prevzela na meji dva morilca španskega ministrskega predsednika. Morilca sta bila aretirana v Berolinu in se bosta spremila v Španijo skozi Francijo.

„ENOTNA FRONTA“

(Iz proletarskega gibanja.)

Po burnem boljševiskem valovanju, ki je zajelo v prvem letu po vojni proletarske množice v Evropi, je nastopila doba, ko je proletarijat opustil misel na revolucijo, zlasti potem, ko je doživel komunizem v neuspelem ruskem poskusu svoj poraz. Meščanstvo se je v vseh deželah borilo z vselej zakonitimi in nezakonitimi sredstvi proti grozečemu prevratu. Proletarsko gibanje s prevratnimi bližnjimi smotri se je ustavilo, revolucija je bila končnoveljavno pokopana istočasno s porazom rdeče vojske pod varšavskimi obzidi. Toda ofenziva meščanstva se ni ustavila, ampak je hotela izrabiti svoj ugodni položaj, da popolnoma zatre proletarske organizacije in se tako zavaruje proti morebitnim novim prevratnim poskusom s proletarske strani, drugi pa je hotel mednarodni kapital izrabiti politični poraz proletariata in svojo korist. Zato smo mogli opaziti v tej drugi dobi protiproletarskih napadov, da so bili ti napadi naperjeni ne več samo proti političnim organizacijam proletariata, ampak tudi proti njihovim gospodarskim ustanovam, zlasti strokovnim organizacijam in proti drugim gmočnim pridobitvam, ki si jih je proletarijat priboril v prvih povojnih mesecih, ko so se majala tla meščanskemu družabnemu redu. Te pridobitve so: osemurni delavnik, delavske plače itd.

V tem boju je bil odpor proletarskih organizacij znatno oslabilen vsled splošne svetovne gospodarske krize, ki je vrgla na cesto v brezposelnost in revščino milijone in milijone delavcev. Povpraševanje po delavcih se je v vsakim dnem manjšalo, medtem ko se je delo vedno bolj ponujalo. Ta velika razlika med povpraševanjem in ponujanjem dela, ki je splošna v vseh velikih industrijskih deželah, je Ahilova peta proletariata, ki je izgubil eno glavnih orožij, ki se ga je posluževal v boju proti delodajalcem, t. j. stavko. Nasprotno pa je bila delodajalcu premočnejša stavka prav dobrodošla, ker je mogel kratkoma ustaviti obrat v svoji tvornici, zakaj blago ni šlo več.

Vse te faze proletarskega gibanja smo zelo nazorno zamogli opazovati v Italiji. Italijanski proletarijat je napravil v vojnem času in v prvem povojnem letu ogromen napredek v razvoju svojega razrednega boja proti domačemu kapitalu. Nepričakovani razvoj kovinarske industrije, ki je splošnega bogatila kapitaliste, je ustvaril zavedno delavstvo, ki je postalo jedro delavskega in proletarskega gibanja v Italiji. Socialistična stranka in njene strokovne organizacije so se izkazale tako trdne in solidne, da so kljubovale hudi fašistovski nevihti, ki je udarila na proletarijat. Vendar pa obstoj teh organizacij ne nudi proletariatu poročev proti vedno bolj naraščajoči brezposelnosti in revščini od vedno enaki draginji. Število brezposelnih je znašalo v Italiji 1. decembra l. 1921. čez pol milijona. To število pa ni točno, ker so v njem zapodeni le taki, ki so se javili, tisoči in tisoči pa so se vrnili k svojem na deželo ali kamorkoli in životarijo pričakujoč dela, ki noče priti. Danes po preteku dobrih dveh mesecev pa je število znatno naraslo, tako da ne bomo dosti zgrešili, ako rečemo, da znaša število brezposelnih 800 tisoč.

Ta neugodni položaj delavstva je imel za posledico, da so delodajalci pričeli niti zati delavstvu plače. Med te delodajalce spada tudi država, ki je v tej ali oni obliki tudi izvršila pri mnogih svojih uslužbencih znižanje plač.

Med vsemi proletarskimi organizacijami v Italiji je brez dvoma železničarski sindikat najmočnejši. Njegova moč obstoji v velikem številu organizirancev in drugič v tem, da razpolaga s prometnim sredstvom, ki je življenjskega pomena za vsako moderno državo. In vključ temu so že v nekih splošnih sporih posamezne železničarske skupine v boju z vlado doživele poraz, zakaj ta gibanja so ostala omejena v krogu zainteresiranih samih. Da bi se pa posamezna gi-

banja nekaterih železničarskih skupin razširila na vse železničarje države, za to se ni zdel voditeljem vsega sindikata primeren čas. Bati se je bilo poraza v velikem, kar bi mu bilo v neizmerno škodo. Če se more torej ta najmočnejša strokovna organizacija s tako težavo bojevati za svoje upravičene ali neupravičene zahteve, — to je za postranskega opazovalca vseeno — koliko težja je borba onih organizacij, ki niso niti iz daleka tako močne kakor omenjeni železničarski sindikat.

Dejstvo je torej, da se nahaja delavstvo v težavnem položaju. Sedaj ne gre več za kakšne politične pridobitve niti ne za nove gospodarske, ampak vsa bojna energija se mora uporabiti v to, da se ohranijo dosežane gmočne pridobitve.

Poleg svetovne gospodarske krize, ki prihaja zlasti v Italijo do izraza vsled tega, ker je Italija navezana uvažati skoro vse surovine za svoje industrijske izdelke iz inozemstva, je kriva tej slabosti obrambnega boja italijanskega delavstva deloma tudi njegova politična razcepljenost.

In v teh za delavstvo težkih časih je izšlo iz Moskve geslo o enotni fronti vsega proletariata. Ta enotna fronta naj si postavi za smoter obrambo dosežanih gmočnih pridobitev ter ohranitev političnih in gospodarskih organizacij, ki so ogrožene po fašistovski meščanski reakciji. O tej enotni fronti se sedaj mnogo govori in razpravlja v proletarskem časopisu in v proletarskih organizacijah. Govori se o ustanovitvi mednarodne splošne enotne obrambne proletarske organizacije, ki bi bila nekaka četrta internacionala. Če pa se omejimo na proletarsko gibanje v Italiji, tedaj se moramo pečati z najmočnejšim korakom železničarskega sindikata, ki je prevzel inicijativo za ustanovitev italijanske enotne proletarske fronte. V ta namen so se vršila pogajanja med raznimi sindikati in političnimi proletarskimi strankami in v svojo ustanovitve »Delavske Zaveze« (Alleanza del lavoro). Temu vabilu so se odzvali socialisti, republikanci in anarhisti, medtem ko so komunisti izjavili, da bodo stali z vsemi sredstvi ob strani delavskih množic, toda ne pristopijo k Zavezi.

Razne politične stranke s svojimi gospodarskimi in strokovnimi ustanovami bodo zborovale 15. t. m. v Genovi, kjer se bo to vprašanje obširno pretresalo.

Ne glede na to, kako bo uspeła ta največja poteza proletarskih predstavnikov, moramo ugotoviti sledeče: Gospodarska kriza v Italiji je posledica in odmev splošne svetovne krize. Položaj italijanskega delavstva odgovarja svetovnemu gospodarskemu nazadovanju in zastoj. Zato je rešitev gotovih zahtev italijanskega delavstva odvisna od ublaženja svetovne gospodarske krize. Ustvaritev se tako enotne fronte ne more spraviti s površja tega dejstva. Zato ne more ustanovitev take enotne fronte prinesiti delavstvu tistih koristi, ki bi jih prinesla v normalnejših, bolj urejenih razmerah. Vendar pa utegne imeti ustanovitev te enotne fronte za italijanske proletarske ustanove dobrih posledic. Seveda je veliko vprašanje, če pride do take zveze raznih političnih struk, ki bo pokazala v praktičnih slučajih enotnost fronte. Zakaj teorija je eno, praksa drugo. Politično strankarstvo je tudi v Italiji bujno razvito in ni posebno verjetno, da bi se na eni konferenci, kot bo ona v Genovi, posrečilo zvariti tako različne elemente v enoto. Bila bi to politična alhimija brez končnega uspeha. Sicer pa dejstvo, da se niso komunisti odzvali vabilu, govori dovolj. Je to za socialistično stranko druga najmočnejša proletarska stranka v Italiji. Njena odsotnost ne bo vplivala ugodno na potek pogajanj, ki naj privedejo do ustanovitve tiste fronte, za katero je izšlo geslo iz Moskve.

Vsekakor je ta poskus značilen za razvoj politične duševnosti voditeljev političnih strank v Italiji. Italijanstvo vseh teh strank stopa v ospredje, velika mednarodna vprašanja zadobivajo značaj italijanstva.

Svečano kronanje Pija XI.

Rim, 13. februarja 1922.

Včeraj se je vršilo v cerkvi sv. Petra svečano kronanje novega papeža Pija XI. Ljudje so začeli prihajati na obsežni trg pred cerkvijo že kmalu po polnoči. Ob dveh so bili že razpostavljeni oddelki kr. stražnikov in orožnikov radi vzdrževanja reda. Ob 8 je bila na trgu že velikanska množica, ki je čakala, da se cerkev odpre. Velika vrata so se odprla točno ob 8'30 in ljudje so začeli vreti v notranjost tega impozantnega svetišča. Pri vstopu v cerkev, nam pade takoj v oči na drugem koncu velik rdeč prestol, na katerem se razločno vidi bela stolica za sv. očeta. Na levi in desni strani cerkve so postavljeni odri za diplomatski zbor, za rimsko plemstvo itd. Na vseh štirih straneh velikega oltarja se nahajajo odri, za katere so bile predpisane posebne vstopnice. Teh vstopnic je bilo natiskanih nad 45.000, ki so se vse razprodale. Levo in desno od papeževega prestola se zopet nahajajo po ena tribuna. Leva tribuna je določena za papeževe sorodnike, a desna za posvetne vladarje. Ta tribuna je seveda prazna, sedaj je bilo v levi kakih 20 sorodnikov sedanjega papeža.

Svečana cerimonija se je začela okoli 9'30. Z običajnim sprevedom, v katerem so papeža nesli v posebni nošnici iz »Porte dela cerkve, kjer se nahaja »Porta sancta« (sveta vrata) do tja, kjer se nahaja kapela sv. Gregorja. Spreveda so se udeležili kardinali, škofje in drugi cerkveni dostojanstveniki. V kapeli sv. Gregorja

sa, kateremu čast in slava na vekomaj. Amen. Po teh besedah so zapeli cerkveni pevci »Ti si Peter itd.«

S tem je bila svečanost končana. Papež je nato sprejel poklon kardinalov in je šel potem na balkon blagosloviti množico, ki je čakala zunaj na trgu sv. Petra. Tu je bilo zbranih kakih 170.000 ljudi. Ko se je papež pokazal na balkonu, ga je množica vihrano pozdravila, a italijanske čete, ki so bile prisotne, so mu izkazale čast z orožjem. Nato je vse utihnilo in papež je podelil ljudstvu svoj blagoslov. S tem je bilo opravilo končano, papež in kardinali so se umaknili z balkona v notranjost in trg sv. Petra se je začel nato počasi prazniti.

Dnevne vesti

Nakdo, ki ne vidi in ne sliši!

Včeraj smo iz članka, podpisanega z Ermete (o katerem pravi »Emancipazione«, da je star, odlični mazzinijanec), posneli očitane na naslov Italijanov, da ne poznajo slovanskega ljudstva, da se niso nikdar potrudili, da bi prav spoznali njihov jezik, njihovo duševnost, njihovo slostvo, njihove šege — z eno besedo: njihovo življenje in snovanje.

V isti številki republikanskega lista pa priobčuje somišljenik in soborec Ermete, Angelo Scocchi, članek, v katerem meče — po zgledu najhujših italijanskih nacionalistov — kar v en koš slovanski in italijanski nacionalizem; želi, da bi prišlo do sprave republikancev s slovanskimi kmeti — torej ne z našo narodno skupnostjo; pozdravlja z veseljem, da je prišlo v Postojni in Sežani do sporazuma med slovanskimi buržoaziji; še bolj bi ga veselilo, če bi prišlo do takega sporazuma tudi med slovanskimi in italijanskimi delavci in kmeti v onih krajih; ne priznava skupnosti Slovanov v Julijski Krajini, ker da je treba razlikovati med slovanskimi delavci in buržoaziji: odvetniki, duhovniki in trgovci.

Vidimo torej, da gospod Scocchi — ta veliki republikanec in prijatelj sprave pred Bogom — traktira vprašanje razmerja med Italijani in Slovani v teh krajih na istih podlagah, z istih vidikov in po istih metodah, kakor delajo to italijanski šoveni, ki so neizprosnimi nasprotniki poštenega in za obe strani zadovoljivega sporazuma med obema plemenoma!

Najzanimivejše je zato dejstvo, da očitane, ki ga je Ermete napisal na naslov Italijanov — da namreč nič ne poznajo tukajšnjih Slovanov in njihovega življenja — velja v polni meri tudi za njegovega somišljenika in soborca Scocchi. Ermete vidi, sliši in razumeva nekoliko dušo in stremeljenja našega ljudstva, Scocchi pa prav čisto nič!

Niti najnovejših dogodkov — povodom običinskih volitev — ne pozna! Govori n. pr. o sporazumu med slovansko in italijansko buržoazijo v Postojni in Sežani, kar kaže, da ne ve, da v teh dveh krajih Italijanov niti ni, razum malega števila državljanov nameščenecv, ki so danes tu, jutri tam! Govori o slovanskih kmetih v Postojni in Sežani, ko bi vendar moral vedeti, da ga ni po vsem postojanskem okraju in na vsem Krasu niti enega italijanskega kmeta, tudi ko bi ga ob lelem dnevu iskal z največjo svetilko. Kako naj sklepa sporazum z našim kmetom nekdo, ki ga — ni?

Scocchi tudi ne ve, da sta ista postojnski in sežanski občinski zastop — izvoljena baje na podlagi sporazuma med Italijani in Slovani, torej, po njegovi logiki, proti volji političnega vodstva — takoj o prvem sestanku manifestirala v našem narodnem smislu, da sta izrekla slovanskim poslancom popolno znanje in izjavila svojo solidarnost s političnim vodstvom!

Seveda je tudi med našim narodom — kakor dandanes med vsemi narodi — različnih slojev in razredov, ki imajo vsak svoje posebne interese. Ne ve pa — kar bi moral vedeti dandanes vsak politični abecedar — da dogovore med narodi sklepajo narodne skupnosti na obeh straneh, ne pa le poedini razredi in sloji. In ne ve, da glede svojih zahtev, potreb za naše življenje in razvoj glede pogojev za spravo z Italijani, mi Jugoslovani v Julijski Krajini tvorimo tako kompaktno in neprepustno skupnost. Noben razred, noben poedini sloj nima pravice, da bi sklepal kakšne dogovore ali sporazume v imenu skupnosti!

Vsega tega ne vidi in ne sliši gospod Scocchi. In s tem svojim nepoznavanjem zabaja v kričeh navskrize s svojim republikanem somišljenikom in s em Ermetem. Ta poslednji očita Italijanom nepoznavanje našega naroda in njegovega življenja, Scocchi pa bi hotel ravno na podlagi takega popolnega nerazumevanja slovanske stvari urediti bodoče življenje med Italijani in Slovani!

Scocchi si domneva, da na naši strani ni skupnosti v naziranju, zahtevah in stremeljenjih, v resnici pa kaže navskrize med njegovimi naziranjimi in onimi Scocchi, da na traktiranju vprašanja slovanske italijanskega sporazuma ni nikake skladnosti v njegovem — republi — škem taboru! Eni vidijo strašilo slovanskega identitizma, drugi — kakor n. pr. Ermete — pa menijo, da ga ni, da to strašilo je res le prazno strašilo, ki je notri votlo, zunaj ga pa nič ni!

In takih Scocchi, ki nič ne vidijo, nič ne slišijo in nič ne vedo, utegne biti precej — ako niso celo v veliki večini — v republikanskem taboru. Ako je torej gospodi sporazum med obema plemenoma res tako na arcu, kakor trdijo vedno, naj pridejo najprej na jama med teboj, naj svojih načrtov za sporazum ne postavljajo na premise, ki ne obstoje!

Italijani v Tunisu in Jugoslovani v Italiji.
Paolo Grano je priobčil v opoldanskem »Piccolo« od minulega torka znamenit članek o vnanji politiki Italije. Sodbja je več nego ostra — je porazna! Povod za ta članek je dala člankarju demisijska italijanskega veleposlanika v Parizu, grofa Bonina Longarea. Umaknil se je skrajno ozolovljen, ker je videl, da ga politika lastne dežele ne vzpodbuja, ne podpira, ne vodi. Ta politika nima nikakega programa, posebno napram Franciji. Ljudje v Franciji, Angliji itd. morejo vpraševati Italijane: kakšna je prav za prav zunanja politika vaše vlade in vašega parlamenta? — Potem piše Grano: Italijanska politika z Rusijo zavaja Italijo v brezdomovinstvo, ruška je bila likvidirana s streli iz topov, ona v Albaniji z umikom, v Mali Aziji pa z odlašanjem. V Franciji pa je taka, da se mora vesten veleposlanik umakniti! Francija je vse prebivalstvo v Tunisu proglasila za francoske podanike. Kje so tu pravice Italijanov, ki žive v Tunisu? Kje je bila italijanska vlada? Zakaj ni posredovala? Kje je bil parlament, ki naj bi dajal smeri zunanji politiki? Kaka navodila je dobil italijanski veleposlanik v Parizu? Ali je italijanski minister za zunanje stvari molče privolil v tako raznarodovanje Italijanov v Tunisu, ki jih je kakih 100.000, katerih početje so bili že v onih krajih, prej ko je Tunis leta 1881. prišel pod francoski protektorat? V nadaljnjih razmotiranih razloga Grano svoje naziranje, kakšna in kako vzgojena in kako vsposobljena bi morala biti italijanska diplomacija, posebno pa ministrski predsedniki. Nas pa zanimala tu v prvi vrsti naglasjanje pisca, da je nad 100.000 Italijanov v Tunisu izročenih raznarodovanju, da-si so želeli tam njihovi očetje že pred letom 1881! Radovedni smo, kaj bi rekel g. Grano — če bi kdaj govoril o sedanjí notranji politiki Italije napram lastnim državljanom slovanske narodnosti? Ali bi tako ostro obsopal politiko, ki očitno stremi po raznarodovanju 100.000, ampak pol milijona Jugoslovancev? Posebno pa še, ker očetje teh Jugoslovancev niso želeli tu še le pred kakimi štirimi desetletji, marveč je to njihova domovina, že mnogo stoletij! Tako, da je n. pr. danes po naši okolici v resnici razmeroma več starih patricijskih družin, nego li v mestu samem. Če je torej raznarodovalna politika Francije napram Italijanom v Tunisu krivična, potem pa je sedanja politika italijanske vlade napram našemu narodu stokrat krivičnejša! Prav ima g. Grano, da oboja vsako krivico, ki se godi Italijanom kjer si bodi. Z isto pravico se smemo mi upirati vsaki krivici, ki se nam godi! To je naše neoporečno pravo, to je naša neodklonljiva dolžnost, to je naš — »irendentizem«!

Nekaj o kolonialni politiki. Italijanskim listom prihajajo zelo vznemirljive vesti o sedanjí položaju v Tripolitaniji. Vlada glasila trdijo sicer, da se to vesti pretirane. Vendar priznava tudi agencija Stefani, da Arabci napadajo železnice, da razdejavajo komunikacijska sredstva, da je prišlo do krvavih spopadov, v katerih so imeli uporniki — to se razume — ob sebi — težke izgube, da pa je bilo ubitih tudi par Italijanov in precej ranjenih. Stefani pa se nadeja, da bo delovanje guvernerja za pomirjenje uspešno. Vprašanje je sedaj: kje so vzroki da je ponovno izbruhnil arabski upor? Na vsaki način pa ti dogodki niso znaki zadovoljstva med domačim prebivalstvom. Te dni je »Piccolo« hvalil Angleže, kako modro in pomirljivo znajo upravljati in vladati svoje kolonije. Ne poznajo maščevanja, ampak postopajo dobrohojno pravično, liberalno, in se skrbno izogibjejo vsemu, kar bi moglo neprijetno zardeti čustvovanje prebivalstva! Tako nekako je razlagal »Piccolo« kolonialno modrost Angležev. Kot velikemu patriotu bi bilo »Piccolo« menda v neizogibno dolžnost, da bi opozoril oblastnike v Rimu na lepe zgled države, priznane mojstrice v kolonialni politiki! Pa tudi za upravljanje tega našega evropskega ozemlja bi bilo morda — ali ne: saj nas menda ne smatrajo v Rimu za — črno afriško kolonijo! Pa vendar priznamo odkrito, da nas včasih obhajajo take — črne misli!

Se nekoliko ponka civ. komisarju de Suniti. Koprski civilni komisar, marchese de Suniti, je pripovedoval na otvoritveni seji občinskega zastopa v Dolini, kako »lepo življenje« da so imeli njihovi predniki za časa benečanske vlade. Mi smo že — na podlagi pričevanja tedanjih sodobnikov, Italijanov — pokazali kako je bilo to »lepo življenje!« Gospod civilni komisar je dobil grenkega pouka. Naj dodamo še nekoliko. Meja istrskega ozemlja, ki je bila pod oblastjo beneške republike, je tekla tu na severni strani od Zavelj do Mačkoli vrhu Brda. Od sedanje dolinske občine so spadale pod beneško oblast samo vasi Osp, Mačkove in Gabrovica, ki so pa pozneje pripadle k tej občini. Stara dolinska občina — Dolina, Boljunc, Boršt, Rimanjan, Prebenge, Socrb, Kastele — je pripadala tedaj h Kranjski. Z njeno Dolina pa je segala celo do Slavinje in Notranjskem. Gosp. komisar de Suniti vidi torej, da občina Dolina ni imela te — sreče, da bi uživala »lepo življenje« pod beneško oblastjo! Gosp. marchese naj bi nekoliko čital italijanske pisce iz tedanje dobe, da ne bo več držal takih ponesrečenih govorov.

Četrta seja ekonomske-trgovskega oddelka pokrajinske posvetovalne komisije. V tork se je vršila četrta seja ekonomske-trgovskega oddelka. Dr. Frigiessi je podal obširno poročilo o predloženih obveznicah Avstro-ogrskemu narodu državljanom v novih pokrajinah in grajal nameru vlade za izmenjavo del dolgov po ključu 40%. Odslek je enoglasno sprejel protest proti temu odluku. Predlog prof. Inwinka za iskoriščenje vodnih sil v gornji soški dolini se je odložil na prihodnjo sejo.

V soboto od 9. ure dalje bo v dvorani »Delavskega kons. društva« pri Sv. Jakobu PLES na horist ot.škega vrta.

Vojaški obvezanci. Prosimo vse mladiče, ki bivajo v Trstu samem (mesto) in ki so vojaški obvezanci, da nam prijavijo ustno ali pisмено sledeče svoje podatke: Ime in priimek, rojstno leto, poklic in bivališče naslov. Obenem prosimo, da bi nam stariši prijavili sinove, ki so že nastopili vojaško službovanje. Odsek pol. društva "Edinost" za Trst in okolico (ulica Sv. Frančiška 20, 1.)

Volitve v novih ali na novo prikritih občinah v Istri. Uradni list javlja, da se bodo lahko občinske volitve v onih občinah Istre, ki so bile ustanovljene ali na novo prikriti s kr. odlokom z dne 31. decembra 1921, št. 263. in 19. januarja 1922, št. 22, vršile pozneje, kakor je bilo določeno v odloku z dne 31. avgusta 1921, št. 1269.

Višja trgovaška šola "Revoltella" je doživela dne 14. t. m. važen dogodek. Otvorila se je posebna stolica za pomorsko pravo z nastopnim predavanjem prof. g. Antona Brunetti-ja. V veliki dvorani tega zavoda v ul. SS. Martiri 17 se je zbralo lepo število resnih poslušalcev. Poleg rednih slušateljev "Revoltelle" smo videli zastopnike paroplovnih družb, pomorskih in sodnijskih oblastev. Posebno častno so bili zastopniki tržaški odvetoiki. Predavanju je prisostvovala deputacija profsorskega zbora z ravnateljem g. Asquinijem na čelu. Med poslušalci je bil tudi g. predsednik višjega deželjskega sodišča, ekselencija Jakopič.

Prof. Brunetti je uvodoma omenil, da je to prva stolica pomorskega prava, ki se ustvarja na kaki visoki šoli v Italiji, na kar je Trst lahko ponosen. Podal je na to natančno zgodovino pomorskega prava in pomorske zakonodaje v Julijski Krajini, orisal hibe in vrline ter končal z željo, ki jo sišimo od vseh uglednih italijanskih juristov, da priliko, ko uvede svoje zakone v nove pokrajine, Italija uporabi v to, da izvede potrebne reforme v zakonodaji in se v novih zakonih ozira na potrebe in znanstvene pridobitve moderne dobe.

Odvada. Danes, dne 16. t. m. se vrši redna krožkova seja točno ob 20. uri v navadnih prostorih. Naj ne izostane nihče! — Tajnik. **Vrdeški "Sokol"** ima danes zvečer ob 8.30 odborovo sejo.

Iz tržaškega življenja

Fašistovska demonstracija pred zaporom v ulici Coroneo. Pred snotnim okoli 10.15 je prihrumel pred zapor v ulici Coroneo kakih sedemdeset fašistov, da pozdravijo — kakor so to že večkrat storili — svoje tovaršje fašiste, ki so zaprti radi protipostavne nošnje orožja. Fašisti so začeli peti pred zaporom. Nato so začeli vpiti: "Doli z ravnateljem!" itd. Nekaj vojakov brigade "Sassari", ki je stržilo pred zaporom, je opozorilo demonstrante, naj se odstranijo. Tedaj so se začeli fašisti prerekat z vojniki. Osebe, ki so bile navzoče, so pravile, da so fašisti ustrelili parkir proti zaporu. Vojniki so smatrali položaj za nevaren in začeli streljati proti fašistom. Pet fašistov je bilo ranjenih; med njimi je bil eden zadet v trebuh in se nahaja v zelo nevarnem stanju. Vsi ranjeni so bili prepeljani v tukašnje bolnišnico.

Trije slučajni blaznosti. Včeraj in pred večerjem so zblaznele tri osebe, in sicer Lovro T., Anton S., brez stalnega bivališča in Marijan U., stanujoč v ulici Pondeas št. 4. Vsi trije nesretniki so bili odpeljani v mestno bolnišnico, kjer so jih sprejeli v opazovalnico.

Nevaren padeč. Elektrotehnik Ettore Sciamanca je padel včeraj jutro za neke lestve ter se pri tem nevarno poškodoval. Sprejeli so ga v bolnišnico.

Aretiran postopač. Preteklo noč je bilo aretiranih 17 postopačev. Postopače so odvedli v zapor Coroneo.

Požar v zadružni knjigovodnici. Pred snotnim okoli 11. ure so zapazili nekateri stanovalci, ki bivajo v hiši št. 19 v ulici Valdivrio, gost dim, ki se je valil iz zadružne knjigovodnice v isti hiši. Stanovalci so opozorili ognjevarce. Ti so kmalu potem prišli na lice mesta, vdrli v zadružno knjigovodnico in začeli gasiti ogenj, ki je bil že uničil veliko množino papirja in knjig. Ogenj je povzročil okoli 10.000 lir škode.

Vesti z Goriškega

Iz Repentabre. Bralno izobraževalno društvo "Tabor" priredi dne 19. februarja pustno veselico v prostorih gosp. Alojzija Furlana s sledenim sporedom: 1. J. Stritar: Slovenska pesem, poje mešan zbor. 2. Vodopivec: Pri oknu, poje mešan zbor. 3. Vodopivec: Zbija svatba, poje moški zbor. 4. Igra v enem dejanju: Kakšen gospodar — tak sluga. 5. Šaljivo srečanje. — Med posameznimi točkami bo igral "Tamburaški zbor" društva "Tabor". Po veselici ples. — Cisti dobilek je namenjen društveni knjižnici. — K obilni vdeležbi ujudno vabi odbor.

Iz Sežane. Sežanski salonski orkester priredi, kakor je javljeno v nedeljo dne 19. t. m. ob 19. uri v dvorani hotela "Pri treh kromah" v Sežani koncert s sledenim sporedom: 1. Teike: Dobri prijatelji, koračnica; orkester. 2. Adam: Si j' étais roi; uvertura; orkester.

3. T. Lizst: Rhapsodi; violina s spremljevanjem glasovirja. 4. Lizst: Verdi: Rigoletto, Concerto Paraphrase; glasovir. 5. Zeller: Potpourri iz op. 1. Ptičar; orkester. 6. Massenet: Thais Meditation; violina s spremljevanjem glasovirja. 7. Puccini: Madame Butterfly, romanca za sopran. 8. Ariskoff: Chance d'Amour; glasovir. 9. Bach: Aria na G struni; violina s spremljevanjem glasovirja. 10. Catalini: Wally, sopran. 11. J. Strauss: Dunajska kri, valček; orkester. 12. Knoch: Češka koračnica, orkester. Kot solisti nastopijo g. Stularjeva (sopran); g. D. Stular (glasovir); g. Oliva (violina).

Ker so v programu samo lepi komadi in ker so enake prireditve na deželi jako redke, vlada za ta koncert veliko zanimanje. Vabijo se torej tudi iz daljne okolice vsi prijatelji in ljubitelji glasbe, da posejijo to koncertno prireditve v čim večjem številu.

Po koncertu bo prosta zabava s plesom, šaljivo pošto, itd. Vstopnice bodo v predprodaji v trgovini gosp. Stofe.

Iz Gorice. Goriška slov. omladina dramatični krožek priredi v soboto dne 18. februarja t. l. v dvorani v "Trgovskem domu" ljudsko dramo v treh dejanjih "Razvalina življenja". Cene: sedeži I. reda 10 lir; sedeži II. reda 7 lir; sedeži III. reda 5 lir; sedeži na balkonu 5 lir; stojšča 3 lire. Pričetek točno ob 20. uri. Vstop dovoljen le z vabilom. Kdor bi pomotoma ne dobil vabila naj se obrne na odbor, ali pa ga dobi pri blaginji na dan predstave.

Sv. Lucija. "Narodna čitalnica" pri Sv. Luciji ob Soči v pripori v nedeljo dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani gostilne "Mikuža" narodno igro v štirih dejanjih "Divji lovec". Med pavzami svira tamburaški odsek "Kmetičke čitalnice" iz Podmelca.

Po vprizoritvi ples in šaljiva pošta. — K obilni udeležbi vjudno vabi odbor.

Iz Sv. Lucije. Lepe razmere na železnici. Dne 9. t. m. je čakalo na jutranji vlak pri Sv. Luciji mnogo potnikov. Po trudopolnem prirvanju in mučnem prerkanju pred blaginjo smo vendar vsi pravočasno dobili vozne listke in smo čakali dalje prihod vlaka iz Podbrda.

Vlak je privozil pravočasno, potniki so izstopili in vlak je odpeljal par sto metrov dalje, da se preskrbi s potrebno vožo za stroj.

A kaj si mislite, da se je vlak vrnil na postajo ali da nas je počakal pri napajalšču, kaj šel — Pustil je na postaji vse potnike, vlakovodjo in sprevodnike in jo odkuril brez vsakega pozdrava dalje v Avče.

Debelo smo se spogledavali in nihče ni znal dati pojasnila. Načelnik in vsi uradniki s pometači vred so skakali in mahali s kapami, a vlak se še zmenil ni.

Takoj so telefonirali na postajo Avče, naj opozorijo strojevodjo, da je pozabil na postaji Sv. Lucija vlakovodjo, sprevodnike in nas ter naj se takoj ritenski vrne ponje.

In res čez dobro uro jo je pripila nazaj na postajo Sv. Lucija. Tako smo se odpeljali po 1½ uri zamude. Isto zamudo je imel vsled tega tudi nasproti vozeči brzovlak.

Res je pustni čas, a take špase bi si železnica ne smela dovoliti. Pomislite! Vlak je odpeljal 5 minut pred časom, brez vsakega signala, ali je proga pred njim prosta ali ne. Slučaju se je zahvaliti, da ni bilo nikake nezgode.

Omeniti je še mnogo drugih nepravilnosti na raznih postajah in v skladišču pri Sv. Luciji, a to prihodnjč.

Z Vojske. Občinske volitve na Vojski so prinesle popolno zmago samo narodni stranki. Večino je dobila Gornja Vojska, Dolenja pa manjšino. Za župana je bil izvoljen Jožef Pirč, krčmar z Vojske št. 3. Podžupana sta: Ivan Ferfolja z Vojske št. 40 ter Alojz Loez z Vojske št. 15.

Novemu občinskemu odboru želimo veliko sreče in uspešnega delovanja za občino, ki je mnogo trpela vsled vojnih godokov. Na Vojski je že veliko hiš vstopavljenih, kar je neprecenljive važnosti, ako pomislimo na letošnjo hudo zimo. Le to pa je treba obžalovati, da v vasi kroži glas, češ da hiše, katere so bile vzpostavljene od nekega podjetja iz Gorice, ne bodo last dosedanjih gospodarjev, temveč da se jih bo polastila deželna banka v Gorici, katere je dala predjume za vzpostavitev teh hiš. Vsi se propagande so domačini precej vznemirjeni.

Da bodo prirediteli priprani in glede tega misliti, je potrebno sledeče pojasniti. Res je, da dobivajo zadruge, konsorciji, domači ali tuji podjetniki denar od posebnih za to določenih kreditnih zavodov. In ti zavodi ne dajajo predjumbo, ako niso dotične svote vsaj deloma zavarovane z vknjižbo ali intavolacij.

Prirediteli posestniki morajo torej gledati, da predjumi, ki jih dajejo kreditni zavodi, ne pressegajo zneska, ki ga določi financa, ker bi v tem slučaju mogel vojni okoldovane ali plačati razliko med predjumbo in vojno škodo ali pa dovoliti trajno vknjižbo na svojo hišo.

Ako pa je predjume manjši od vojne škodnine, tedaj se ni treba bati provizorične vknjižbe, ki bo takoj prenehala, ko država izplača banki vojno škodnino.

Na Vojski so pa predjumi veliko manjši, kakor vojna škodnina, ki je bila določena

od državnih organov za hiše. Zato naj bodo hišni posestniki brez vsake skrbri.

Razdrto. Prostovoljno gasilno društvo na Razdrtem priredi v nedeljo 19. t. m. plesno zabavo, h kateri vjudno vabi odbor.

Vesti iz Istre

Dekančani, pozor! Obdariti vas hočejo z italijansko šolo. V Dekanah je bilo dosedaj narodno življenje tako potisnjeno ob tla, kakor v nobeni drugi slovenski občini koprškega okraja. Nobena druga slovenska občina ni imela vse časa od premirja sem izključno ital. obč. komisarjev, kakor jih je imela ravno dekanska. In ti so naravno skušali vtisniti občini kolikormogoče italijanski značaj. To se jim je deloma tudi posrečilo, posebno kar se tiče občinskega uradovanja, bodisi napram oblastvom, t. j. na zunaj, kakortudi na znotraj, t. j. napram domačemu prebivalstvu.

Italijanski značaj občine so pa tudi hoteli pokazati z uvedbo ital. šol. Tak poskus smo videli na pr. v lanskem letu z odpretnim ital. šole na Rižani, ki pa k sreči ni imela dolgega obstanka. Pa tudi v Dekanah in po drugih vseh razsežne občine so skušali s pomočjo podpisov odpreti ital. šole. Ni se jim pa tedaj posrečilo.

Toda kar ni uspelo v treh letih pod upravo treh ital. komisarjev, to uspejo sedaj po volitvah, ko so bili v obč. zastop izvoljeni sami slov. močje. Italijanska šola v Dekanah je najbrže že dovršeno dejstvo.

Kako se je pa mogel zgoditi ta žalostni čin ravno sedaj, ko bi se moral zdeti najmanj mogoč? Morda pa je to zadnji "dar" odhajajočega komisarja, ki je hotel s pomočjo drugih tukt. funkcionarjev doseči to prej, nego bi o tem mogel odločevati novi občinski zastop? Bilo kakor bilo, dogodilo se je!

Hodili so od hiše do hiše, kjer so znali, da ne bo velikega odpora, pa so pobirali podpise. Po zakonu (onem lepem novem zakonu, ki velja pa le za Italijane!) zadostuje 15 italijanskih otrok, da se odpre italijanska šola; v Dekanah pa so nabrali še najmanj enkrat toliko podpisov. Vse po pravici in v redu seveda. Po zakonu pač.

Prav to, ako skrb država za svoje podanike; ni pa prav, da skrbli le za podanike ene narodnosti, druge pa zanemarija, akoprav so tudi ti ravnatoko njeni podaniki kakor prvi. Pa takih ugodnosti ni niti ne zahtevamo. Ni smo namreč vajeni takih "pravice". Protesting pa moramo odločno proti temu, da se hoče uporabljati ta zakon, ki štiti Italijane pred raznarodovanjem, v svrhu raznarodovanja Slovencev. Kajti le to slednje prihaja tu v poštev.

V Dekanah samih, kakor tudi v vsej občini ni nemreč niti enega priseljenega Italijana, (domačin-Italijan je le eden in še ta je sam!), ki bi imel šoli podvržene otroke. V poštev bi torej prišli le otroci slovenskih starišev. Za te pa sploh ne obstoja poseben zakon.

Ni naš namen, da bi se pričakali o zakonih, pravih in krivih, kar je to opravilo zelo nevaženo. Ugotoviti hočemo le — in te vrstice so tudi napisane v prvi vrsti v ta namen — da leži velika krivda, da se je moglo zgoditi to žalostno dejstvo, na naših ljudeh, ki so iz enega ali drugega, v vseh slučajih pa neupravičenega vzroka, podpisali ono usodno polo. Tu ne velja noben izgovor; so namreč grehi, za katere ne odpustimo, in tak greh je tudi ta. Edino kar je mogoče napraviti, je to, da se ga izbriše.

Ne vemo pa, ali bo pomagal ta poziv za one, ki so zakrivil. Zato se obračamo na vse zavedne Dekančane, da oni s prepričevalno besedo vplivajo na te nezavedne, da popravijo, kar so zagrešili. Kajti to ni le zadeva petnajstih ali dvajsetih ali tridesetih — ampak je častna zadeva vseh Dekančanov, radi katere hudo trpi ugled kraja in občine.

Dekančani, ne dopustite, da bi vzklikla iz vas samih v Dekanah italijanska šola!

Pevsko bralno društvo "Vodnik" v Dolini bo imelo svojo letni redni občni v soboto dne 18. februarja t. l. ob 20. uri zvečer. K polni vdeležbi vabi odbor.

Vesti z Notranjskega

Iz Postojne. Občinski svet v Postojni je imel doslej dve seji. Obeh se je udeležil civilni komisar Cavalli. Na prvi seji dne 30. 1. 1922. so se vršile volitve župana in staršinstva, o čemer se je poročalo. Na dnevnem redu te seje je bila tudi razprava o rekurzu proti volilni operaciji, ki je izrekla, da Matija in Mateja Zorman ne smata izvoljenima, ker prvi ni dobil dovolj glasov, drugi pa ni vpisan v volilni imenik. O tej tretji točki dnevnega reda se je takoj pri otvoritvi seje vnela debata, katero je sprožil civ. komisar. On je zahteval, da se more to točko postaviti na dnevni red kot prvo točko ter se je v dokaz temu skliceval na slovensko besedilo novega volilnega reda, kjer je določeno, da se mora najprej razpravljati o takih rekurzih. Temu nasproti je opozarjal sv. Kogej, da je smatrati za avtentično italijansko besedilo volilnega reda, glasom katerega je treba o takih rekurzih sklepati.

Preskočiti moramo dobo dveh mesecev, tekom katerih so se mudili mornarji pri gostoljubnih ljudeh. Slednji se je v zalivu ustavila majhna ladja, ki je potrebovala novih zalog živil. Bila je na poti v domovino in do vrha natovorena. Toda ker je bila v službi holandske družbe, je morala prevoziti preostalo moštvo potopljene "Katarine". Filip, Kranc in mornarji so se vkrcali; kapitan Barenc pa je ostal tu z namenom, da si ustanovi svoj dom.

"Čemu naj grem v Evropo?" je rekel Filipu, ki ga je nasprotoval. "Naj tam nimam ničesar več inkati. Sem brez žene in otrok — edino bitje, ki mi je nadomestilo vse — ženo in otroke in prijatelje — je bila "Katarina", ki je zdaj ni več in nikoli ne bom več dobil ladje, ki bi ji kolikolič aličila. Pa če tudi, tako je ne bi mogel ljubiti kot sem to. Ah, vse moje nade so z njo vred pokopane v globinah morja. Kako hpe je gorati kot kraljica je zapustila ta svet — kot kraljica, čigar ime bi po vsej pravici lahko nosila. Ne se čvest li boš ostati in

pati v prvi seji, ne pa kot prvi točki. Civ. komisar je zapretil, da bodo sklepi razveljavljeni, ako se njegovi zahtevi ne ugod. Z ozirom na to in ker je mogoče, da ima izrek občinskega sveta nedolžljivo moč, je svet Kogej umaknil svoj predlog ter se je ugodilo zahtevi civ. komisarja. V nadaljnji debati o tem predmetu je svet. Burger, dokazoval z dokumenti, da so volilci nameravali voliti eno in isto osebo Zorman ter da je ime Matija identično z imenom Matej in da se eno rabi tudi za drugo. Ugovarjal je svet. Baraga Andrej, kateri je dokazal, da Matija ni Matej, da eden je vpisan v volilnem imeniku, drugi pa ne, da večina volilcev sploh ni vedela, kdo je zadevni Zorman, katerega volijo. Občinski svet je zavoljo večine sklenil, da se smatra izvoljenim Matija Zorman, kateremu se pristojne glasovi Matjeja Zormanja iz razlogov svet. Burgerja.

Druga seja z dne 8. 2. 1922. je pod prvo glavno točko izvršila volitev odsekov za izvrševanje občinskih poslov. Tudi pri tej seji je prvi posegel vmes civ. komisar. Želel je, naj bi se odseke volilo po kakem določenem avtomatičnem ključu, vsled katerega naj bi se izognilo volitvi določenih članov ali predsednikov odseka. Njegove zahteve ni nikdo prav razumel. Zato se je po dolgi debati med njim in svetnikom Kogejem prešlo kratkoma na določitev odsekov in volitev članov odsekov. Določili so se pravni, upravni, finančni, prometni, zdravstveni in podobinski odseki. Predsedniki teh odsekov so občinski starišne in v vsakem odseku so po štirje svetniki, tako, da zamore vsak občinski svetovalec delovati v kakem odseku. Kot nadaljna točka dnevnega reda je bila volitev 10 članov za upravni odbor Občinske hranilnice. Po pojavu svet. Kogej, kdo more in kdo ne more biti izvoljen, se je izvršila volitev, pri kateri je bilo določenih 10 članov iz občinskega sveta in izven njega, med katerimi ni pa nič manj nego 5 članov takih, ki po pravih ni morejo biti izvoljeni v upravni odbor Občinske hranilnice, ker imajo nasproti njih obveznosti. Eden izmed teh je to priznal in izjavil, da se v slučaju izvolitve oprosti svoje deleznosti nasproti hranilnici. To bi morali seveda storiti tudi drugi, ali pa svojo izvolitev odkloniti. Nadalje je bil na dnevnem redu dopis civilnega komisarijata, ki zahteva, da se morajo napraviti novi krajevni napisi v vseh krajih in sicer na prvem mestu v italijanskem jeziku! Civilni komisariat trdi, da so se začeli krajevni napisi obnavljati ter napravljati tudi v nemškem jeziku, kar je istokot nedopustno, kakor raba dežele "Kranjsko". Kaj takega ni nikomur znano in je tudi popolnoma neverjetno, da bi pri obnovi napisov kdo rabil nemščino, ali deželo "Kranjsko". Z ozirom na to in ker se civilni komisariat ne sklicuje na nikakvo zakonito ali neodredbeno določbo v tem oziru ter je smatrati njegov ukaz kot izdan od nekompetentne oblasti, se je reševanje tega dopisa odložilo in naročilo pravnemu odseku, da stvar prouti in poroča o njej občinskemu svetu pozneje. Nadalje je bila na dnevnem redu ponudba konsorcija iz Ajdovščine za uvedbo električnega toka iz Hlubja v Postojno. Tudi k tej točki se je oglasil civ. komisar, ki je dal razna pojasnila, katere so preprečila meritorno rešitev ponudbe, ki se je odstopila v rešitev mestnemu oskrbništvu v Postojni. Pri slučajnosti so se stavili razni in številni predlogi, ki niso bili na dnevnem redu. Eden izmed teh je bil od svet. Baraga Andreja, da naj se izvedejo razne volitve podobinskih gospodarskih odborov. Predlog se je odkazal pravnemu odseku, da do dne 15. t. m. o tem sklepa in poroča. Številni drugi nadaljnji predlogi so se stavili kar križem in v splošni zmešnjavi, tako, da se o njih ni stvarno razpravljalo in odločilo. Potrebno bi bilo, ker so med predlogi jako potrebne in nuje stvari, da bi se jih odkazalo odsekem v stvarno proučevanje in stavljenje predlogov v seji občinskega sveta. Izkazalo se je pri tej seji tudi potreba bolj parlamentarnega, stvarnega in rednega razpravljanja ter močne roke, ki bi skrbela za to. Kakor rečeno, se je obeh seji vdeležil civ. komisar g. Cavalli. Največjo živahnost je povzročilo njegovo poseganje v dnevni red sej. Čudno se zdi, da se je on udeležil kar obeh sej in debatiral, ko do sedaj nismo bili na kaj takega navajeni. Je že res, da se sme zastopnik vlade vdeleževati sej, toda, on nima pri teh sejah nikake pravice do glasovanja. Njegovo poseganje v debato je pa bilo več kot izraz njegovih osebnih naziranj o predmetih razprave, in tako v bistvu glasovanja, ali vsaj vplivanja na glasovanje. Kaj takega občinski svet ne bo smel nadalje trpeti. Doslej so bili svetniki pač gotovo tega mnenja, da je to izjema, ki se za enkrat more pretrpeti ter so vsled tega potrpeli. Župan je bil pa menda tudi mnenja, da se gospoda komisarja zadovolji s tem, da se ga vsakokrat pri seji po večkrat pozdravi in je torej to storil pri vsaki seji. Pri drugi seji si je pa menda župan mislil, da pričakuje g. komisar še nečesar drugega. Zato je g. župan začetkom seje izrazil udanost vladarju in prosil komisarja, naj bi to sporočil na pristojnem mestu. G. civ. komisar je to obljubil in je kar predložil že neko sp-

sano izjavo, ki naj bi se brzojavno odposlala. Ker je navzoči niso razumeli, je bilo treba zgubljati mnogo časa za prevod, a so občinski svetniki zahtevali, da se mora izjava odposlati v slovenskem jeziku, kar je g. komisar obljubil. Pri tej priliki bi bilo opozoriti tudi občinski svet, naj naprosi deželno oblast za kakoga odposlanca k občinskim sejam ki be razumel in govoril slovensko. Nobeden občinski svetnik ne razume namreč italijansko in le dva ali trije par besed. Civ. komisar Cavalli pa ne razume nobene slovenske besede, vsled česar so seje zamudne, ker zahteva gospod komisar, da občinski tajnik, ali kak občinski svetnik prevaja njegove navedbe.

Volitve v novih, oziroma prikritih občinah v Julijski Krajini.

S kraljevskim ukazom od 19. januarja 1922., ki je bil objavljen 6. tek. m., so se izdale določbe za volilno postopanje v ti stih naših občinah, ki so se sedaj na novo ustanovile, oziroma drugače razmejile ir se v njih zato še niso vršile občinske volitve. Posebno važna je določba o skrajšanju raznik rokov.

1. Rok za sestavo volilnih imenikov teče že od 6. t. m. in je skrajsan na polovico, tako da poteče že 21. t. m.

2. Rok za zahtevo vpisa v volilni imenik teče tudi že od 6. t. m. in, ker je ravnatoko skrajsan na polovico, poteče že 16. t. m. To je posebno važno, ker se tiče vseh onih, ki jih županstvo ni dolžno uradoma vpisati v volilni imenik, posebno terej optantov, kolikor niso bili morda že vpisani v volilne imenike za politične volitve.

3. Rok za določitev in razglasitev sekcij in volilnih prostorov, ki istokot teče že od 6. t. m. in je skrajsan na polovico, zapade že 20. t. m.

4. Najvažnejši rok, namreč za reklamacije, ki teče od županovega razglašja o razkritivti volilnih imenikov, je končno tudi skrajsan na polovico, to je na samih sedem dni.

Istrski volilni odbori, pozor! Pritožbe proti določitvi sekcij in volilnih prostorov se morajo vložiti v roku treh dni pri pristojnem civilnem komisarijatu.

Beratenje v Ameriki

Pod tem naslovom je priobčil "Zagrebački Dnevnik" članek, ki je razmišljanja vreden. Neki prijatelj mu piše iz Amerike, da so tamošnji rojaki začeli stiskati svoje žepe tudi tedaj, ko gre za najboljšje namene. To pa iz razloga, ker prihajajo tja mnogi poklicani in nepoklicani iz Jugoslavije, v imenu države in raznih korporacij in zahtevajo — dolarje. Sicer je res, da so tudi druge države okužene z bacilom slabe valute. Ali to nas ne briga, pravi "Zagrebački Dnevnik", toda ne moremo drugače, nego da pokažemo s prstom na tak evamotni pojav. Rečeni list pripoveduje:

V Ameriki se nahaja toliko naših ljudi, ki nič ne delajo, ampak samo potujejo od kraja do kraja, kjer živi naš narod in kjer so razna jugoslovenska društva. Pripovedujejo o velikih nalogah, ki da jih hočejo izvesti v domovini. S to pretvezo beratijo dolarje in ljudstvo jim jih daja, ker želi, da bi se država razvijala kulturno, gospodarsko in politično. A to zato, da bi se s temi sredstvi ustvarile v domovini take znosljive razmere, da bi se oni, ali njihovi otroci, ko se povrnejo v domovino, občutili tako svobodno in močne, kakor se občutijo sedaj v Ameriki. Zato dajajo denar v politične, kulturne in gospodarske svrhe. Sleherni dan se čuje, da je to ali ono ameriško društvo poslalo v domovino toliko in toliko tisočev dolarjev.

A to ni še vse. Dnevno prihajajo v Ameriko ljudje iz Jugoslavije, ki vabijo ljudi, naj podpisujejo delnice za razne nove družbe, ki se imajo ustanoviti v domovini. Tudi banke silijo v Ameriko, da tam plasirajo svoje delnice. Dokler se ti zavodi dobri, nimamo nič proti temu, da se interesi naših ljudi vežejo z interesi v domovini, ker to more donosati gotove horisti. Tako vez more koristiti tudi državi sami. Poedine vlade so trošile mnogo denarja, da pridejo v stik z našimi izseljenci in si potom svojih odposlancev pridobijo vpliv nanje.

"Katarine" — nato pa je popravil svoje stvari in se s Krancem in ostalimi mornarji podal na brod admiralske ladje. K temu je prišlo še šest moč, ki jih je zahteval admiral od "Wilhelmine", naker je mogla ladja nadaljevati svojo pot na Holandsko.

Filip je bil zelo potr. "Toda če je to moja usoda," je pomislil v Amininem duhu, "zakaj se ji ne bi udal?" Kranc je bil ves iz sebe in mornarji so kazali uporniški duh — toda nič ni pomagalo. Na širokem morju, kjer ni postalo ne zakona, gre sila pred pravico — na koga naj bi se sicer obrnil!

Čeprav se je zdelo ta zapoved trdosrčna, jo je moral admiral izvesti. Maloštevilni mornarji, ki so bili še zmnožni službovanja, so komaj zamogli voditi ladje in mali prirastek fizičnih sil je bil v stanu sto in sto rešiti, ki so zdaj brez pomoči ležali v visetih posteljah. Od dvestopetdeset moč, ki so se odpeljali na admiralski ladji "Levi" iz Amsterdama, jih je bilo še komaj sedemdeset zmnožnih in na drugih ladjah je bilo isto.

Prvi kapitan "Leva" je bil mrtev, drugi je ležal v višilnici in admiral je imel na razpolago le dva pomožna. Druga ladja "Dort" je bila v še obupnejšem položaju.

Komodore je bil mrtev in edini kapitan, ki je še upravljal svojo službo, je imel le enega častnika na krovu. Admral je poklical Filipa v kajuto in ga naprosil, naj mu pove kako se je "Katarina" potopila in ga imenoval za kapitana komodor-ske ladje, medtem ko je onega kapitana imenoval za komodora. Kranc je postal podkapitan na admiralski ladji, kajti načelnik brota na "Levi" je bil Filipovega pripovedovanja spoznal, da sta bila oba odlična častnika. (Dolje.)

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman (68)

Bili so kakih petdeset milj še od taljani od Miznega zaliva in čeprav so pogrešali jadra, jim je vseeno ugoden veter pospeševal vožnjo. Filip je opozoril mornarje, kako brezplodno bi bilo še dalje muditi se na tem pustem kraju, ker je izključeno, da ne bi z jutrom že dospeli do mesta, kjer bi lahko uteli vse svoje potrebe. Njegov nasvet je bil sprejet z odobravanjem. Colni so odrinili in vesla so udarila po valovih. Toda moštvo je bilo že tako izčrpano, da so udarjala vesla le somohotno po vodi, moči pa ni bilo nobene. Drugo jutro še niso bili dosti dalje in so imeli še dolgo pot pred sabo. Toda za svojo vožnjo so se imeli zahvaliti le vetru, kajti mornarji niso imeli skoro nobene moči več.

Pogled na znano obalo je vplival vzpodbujajoče in proti poldnevu so dospeli do Miznega zaliva, kjer je stalo mnogo hiš ob trdnjavi, ki naj bi varovala še nekaj let tu bivajoče naselence. Dospeli so do mesta, kjer se izteka v morje široka rečica, ki naraste pozimi v močan veletok. Pri pogledu na rečno vodo so nekateri mornarji spustili vesla in se vrgli v plitvo morje, da bi prejele dospeli do pijače, a niso bili nič na boljšem kot oni, ki so mirno počakali, da so čolni obstali pri obrežju in skočili na suha tla. In zdaj so se a divje stra-

stjo vrgli v reko, ki ni bila globoka. Pili so do onemoglosti, držali svoje vroče roke v valovih

Gospodarska vez je gotovo najboljša, vendar je treba nastopiti proti raznim neresnim elementom, ki odhajajo v Ameriko v imenu raznih društev in korporacij ter nabirajo denar, ki se potem troši brez vsakega računa. Tako je neki odposlanec neke korporacije nabral nekoliko milijonov kron za svojo napravo, ali čudno je, da se mudi tam toliko časa in da je celo svojo rodno spravljal v Ameriko. V Ameriki se mudi tudi propovednik "narodne cerkve", Božo Milošević. Nabira denar za propagando svoje ideje v Ameriki. Ali bo našel — vprašuje "Zagrebački Dnevnik" — podpore v našem narodu Amerike... to je veliko vprašanje. Ali ne potroši toliko, kolikor bo stalo njegovo propagandistično potovanje? In to naj bi bil propagandista za "narodno cerkev".

Izseljenci v Ameriki vedo dobro, da je treba državo konsolidirati v vseh pogledih. Dokaz zato je, da so jugoslovenski Amerikanci v republikah Čile in Peru podpisali 22 milijonov kron državnega posojila. In drugi imovinski gotovo niso zaostali. Sedaj pa so ti ljudje postali apatični za vse, kar je našega, ker vidijo, kako hodijo okoli razni elementi, ki prosjajoč dolarje pod raznimi naslovi in v različnih oblikah. Zagrebački list meni, da bi jugoslovenski konsultati morali budno paziti, kdo da prihaja v Ameriko in čemu. Ako kdo prihaja v sumljivih stvarih, ga je treba onemogočiti potom ameriških jugoslovenskih in tudi ameriških listov, da ne bodo mogli taki ljudje pumpati jugoslovenski narod v Ameriki. V državem interesu je, da domovina ostane v zvezi z izseljenci. To pa bo možno le tedaj, ako doma ne bodo dopuščali, da bi se ljudstvo v Ameriki sleparilo. Ako ne, ne bomo mogli — zaključuje "Zagrebački Dnevnik" — naših ljudi pridobiti niti tedaj, ko jim bomo dobro hoteli in ko bo to potrebno za narod in državo.

DAROV

Josip Kodrič daroval L 10.— za božičnico otroškega vrta pri Sv. Mar. Magdaleni (pomotoma zakasnelo).

V. N. daruje na dan Sv. Julijane Org. osk. vojnih sirot L 50.— ker: Prevrtla kriška Julijana — stvarno darilo odklanja — in solzo želi s tem odreti — raz lice, ki v nežnem je cveti.

Borzna poročila.

Tečaj

Trst, dne 15. februarja 1922.

Jadranska banka	130
Cosulich	266
Dalmatia	190
Gerolmich	1430
Libera Tristina	429
Lloyd	1290
Lussino	709
Marinovich	130
Oceania	230
Premuda	345
Tricovitch	260
Ampela	590
Cement Dalmatia	400
Cement Spalato	240

Tuja valuta na tržaškem trgu:

ogrške krone	— 3.15	3.25
avstrijsko-nemške krone	— 38.—	41
čehoslovaške krone	39.—	39.75
dinarji	28.50—	29.50
leji	15.50—	16.75
marke	10.35—	11.35
dolarji	20.20—	20.35
francoski franki	177.50—	178.25
švicarski franki	397.—	402.—
angleški funti papirni	89.20—	89.60
angleški funti, zlati	103.75—	105.75
napoleoni	83.—	83.50

Mali oglasi

KROJASKI pomočnik išče mesta pri boljšem mojstru ali na deželi. Naslov pri upravnistvu.

ZIVINOREJCH testenine, moka in biškoti za krmo živine. Via Udine 10.

KOZUH, nov srednje velikosti, se prodaja po izredno nizki ceni. Via Udine 10, skladišče krme.

POROČNA SOBA, bukova, masivna, zjamčeno suha, se prodaja za L 550. Via Milano 4. I. nadstr. Turk.

SIVILJA sprejme navadna dela: vsakovrstno perilo, vsakdanje in otroške obleke ter krpanje. Via Romagna 26, pritličje.

SIVALNI stroji "Singer" se prodajajo na obroke, kupujejo se stari šivalni stroji, sprejemajo se popravila. Coroneo 1, Della Vedova.

SLUŽKINJA s pripravečali se sprejme takoj. Coroneo 1, pri vratarju.

SV. EC mehek (olovo) kupujem vsako množico. Naslov Kuret, Settefontane 1.

GOSPOD, trgovsko naobrazen, simpatične znanosti, srednje starosti, želi znanja v svrhu ženitve z inteligentno premožno gospico ali vdovo neomadeževane preteklosti. Cenjene ponudbe s sliko pod "Hrašče 1922" je poslati na upravnistvo "Edinosti". Le resne ponudbe se bodo upoštevale.

POROČNA SOBA, masivna, krasna in kuhinja se prodaja radi odhoda zelo ugodno. Gatterer št. 44, vrata 7.

STARO ŽELEZO težko kupujem po L 18.—. A. Cerneca, Via Istituto št. 8.

CEPLJENE TRTE črne in bele se dobi v Trstnici Pipan, Preserje, Komen.

SLUŽKINJA pridna, poštena, ki se razume pri kuhanju se sprejme takoj pri majhni družini, dobro plačo in hrano. Vila Emilia, Via Commerciale 353. Oddaljeno 5 minut od Tramvajske postaje.

CREME za olepšanje kože, proti lišaju, mila, toaletne pripomočke, parfume priporoča lekarna v Il. Bistrici.

KROJACNICA Avgust Stular, ul. S. Francesco D'Assisi št. 34. III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu.

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drug kupci. Albert Povh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga).

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josip Jerman, Trst, ul. XXX Ottobre 14.

POHIŠTVO za spalnice, masivno, od L 1800 naprej, kuhinje, stolice za gostilno se prodajajo v via Udine 25, skladišče.

POZORI Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačujem edini groist Belleli Vita, Via Madonna 10, I.

STEKLENE SIPE vsake vrste in mere. Prodaja na debelo in drobno. Postrežba na dom. Cene zmerno. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23.

UBIRALEC in popravilec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej, Trst, via Coroneo 1. V. nadstr.

HISO z gostilno, trafiko in zemljiščem prodam po ugodni ceni. Ponudbe pod "Bodočnost 1922" na upravnistvo "Edinosti".

POHIŠTVO za poročne sobe in lakirane kuhinje po zmernih cenah se prodajajo v ulici Chiozza 51, pritličje.

KLAVIR, v dobrem stanju, se prodaja. Pojasnila daje Javna ljudska knjižnica v Nabrežini 225. Cena ugodna.

URADNICA z daljšo prakso, popolnoma večjo srbohrvatskega jezika, stenografije in drugih pisarniških poslov se sprejme v industrijsko podjetje v Ljubljani. Ponudbe pod "Marlija" na upravo lista.

NOVE POSELJE L 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L 45.—, volnene L 90.—, Nočne omarice, umivalniki, chiffoniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 164

NOVE POSTELJE iz urdega lesa L 100, /zmcti 55.—, žimnice 40.—, umivalniki, nočne omarice, chiffoniers, spalnice sobe od L 1900 dalje. Fonderia 12, I. desno.

MOTOR NA BENCIN 5/5 konjskih sil, sistem "Original-Sendlinger-Motor" (München) ip krožna žaga, oba popolnoma nova, pripravljena za obrtnike in lesne trgovce, se prodajata po ugodni ceni. Leopold Dolgan, Košana pri St. Petru na Krasu.

IŠČE se prazno stanovanje obstoječe iz 2 sob in kuhinje, ali soba in kuhinja. Ponudbe pod "Ugodnosti" na upravnistvo.

IZKUŠENA babica sprejema noseče tudi na dom. Ul. Chiozza 50, pritl.

KRONE srebrne in zlate, plačujem po najvišjih cenah Portot, Via S. Francesco 15, II.

KDOR HOČE KAJ KUPITI KDOR HOČE KAJ PRODATI KDOR IŠČE SLUŽBE, ITD. INSERIRAJ V "EDINOSTI"

Urarna in zlatarna **FRANCESCO BUDA** Trst, Via Scalinata št. 1 sprejema vsakovrstna popravila. — Cene vedno najnižje. Kupuje srebrne krone. Pozor na naslov! Pozor na naslov!

Ljubljanska kreditna banka Podružnica v Trstu. Centrala v Ljubljani. Podružnice: Celje, Borovlje, Gorica, Saraj., Split, Trst, Maribor Ptuj, Delniška glavica K 50.000.000. Rezerva K 45.000.000.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle. — Sprejema vloge v lirah na hranilne knjižice proti 3% obrestovanju na žiro-račune proti 3% obrestovanju. Za na odpoved vezane vloge plača obresti po dogovoru. Izvršuje borzne vloge in daje v najem varnostne celice. Tel. št. 5-18. Blagajna je odprta od 9-13

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah **ALOJZIJ POVH** Trst, Piazza Garibaldi št. 2 (prej Barriera)

Semena vseh vrst

zajamčena glede čistosti in kaljivosti, trte bele in črne, umetni gnoj na razpolago. — Sprejema naročila na semenski krompir in sadna drevesca

KMETIJSKA ZADRUGA v TRSTU, via Raffineria 7.

Na prodaj je v Spodnji Šiški pri Ljubljani na zelo prometnem kraju, enonadstropna hiša s trgovskimi prostori in vrtom. Natančnejša pojasnila daje gosp. dr. Ludovik Grobelnik, Ljubljana Bleiweisova cesta št. 16 (Jugoslavija)

Velikanske cene

plačam za KUNE in ZLATICE.

Lisičje, dihurjeve, vidrine, jazbečeve in zajčeve KOŽE plačujem po najvišjih cenah.

D. WINDSPACH, Trst, Via Cesare Battisti (Stadion) št. 10. II. nadstr.

odlikovan z največjimi priznanji na Dunaju, v Parizu, Londonu, Gorici, Vidnu, St. Louis.

Via Seminario 3/I. Sprejema od 9-12 in od 14-17

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

Via Seminario 3/I.

PREMOG

za peči in štedilnike po L 32 q, prosto na dom, plinove coke po L 40 q, drva po L 24 q.

Marsilijski streš. liki. opeka. Za velike množine cene po dogovoru.

DANIELE PILLIN, Trst, Coroneo 25 Telefon 1306.

Zastopstvo za Julijsko Krajino Ermanno Morgenstein — Trst Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3

Via Ugo Polonio 3